

2009-2013 İZMİR BÖLGESEL GELİŞME PLANI

TEKSTİL/GİYİM EŞYASI SEKTÖRÜ ÇALIŞTAYI

30 HAZİRAN 2009

SONUÇ RAPORU

İzmir Kalkınma Ajansı
Planlama Programlama ve Koordinasyon Birimi

Tekstil ve Giyim Eşyası Sektör Çalıştayı İzmir Kalkınma Ajansı (İZKA), Ege Genç İşadamları Derneği (EGİAD), Batı Anadolu Sanayici ve İşadamları Dernekleri Federasyonu (BASİFED), Ege Giyim Sanayicileri Derneği (EGSD) işbirliğinde 30 Haziran 2009 Salı günü EGİAD Toplantı Salonu'nda gerçekleştirilmiştir.

Çalıştayın amacı tekstil/giyim eşyası sektörünün bölge özelindeki sorunlarını, fırsatlarını değerlendirerek; 2009-2013 dönemindeki gelişme stratejisini ortaya koymaktır. Bir gün süren çalıştaya sektörün İzmir'deki önde gelen temsilcilerinden 17 kişi katılım sağlamıştır. Çalıştayda kolaylaştırıcılığı Dokuz Eylül Üniversitesi İşletme Fakültesi'nden **Prof. Dr. Mustafa Tanyeri** gerçekleştirmiştir. Çalıştay saat 10:00'da Ege Üniversitesi Tekstil Mühendisliği Bölümü Öğretim Üyesi **Prof. Dr. Işık Tarakçıoğlu**'nun Tekstil/Giyim Eşyası sektörünün üzerine yapmış olduğu sunumla başlamıştır.

Tekstil sektöründe fonksiyonel, akıllı, çok fonksiyonel ve/veya çok fonksiyonlu tekstiller; nano teknolojik ürünlerle işlem görmüş tekstiller; akıllı ve/veya çok (tam) akıllı tekstiller; yüksek nitelikli veya performanslı teknik tekstiller; bunların hepsinin ortak paydası, bilgi yoğun tekstil ürünlerine olan geçişten bahseden Sayın Tarakçıoğlu'nun sunumundan sonra sektörün mevcut durum ve sorunlarının ortaya konması için kart tekniği kullanılarak çalışmalara başlanmıştır.

17 katılımcı tarafından belirlenen toplam 44 sorun alanı 3 stratejik öncelik altında toplanmıştır. Bu öncelikler; öncelik sırasına göre katılımcılar tarafından "Teşvikler ve maliyetler", "Haksız rekabet" ve "Tasarım, üretim ve pazarlama" olarak ortaya konmuştur. Bu öncelikler bazında üç çalışma grubu oluşturulmuş, öğleden sonraki oturumda her bir konu 5-6 kişiden oluşan gruplarca detaylı olarak ele alınmıştır. Küçük grup çalışmalarında sektör için önemli olan her bir stratejik öncelik için hedefler ortaya konmuştur.

Birinci sırada gelen "**Teşvikler ve maliyetler**" stratejik önceliği için belirlenen hedefler öncelik sıralamasına göre şunlar olmuştur.

- 1) İstihdam üzerindeki ağır vergi yükü azaltılacaktır.

- 2) İZKA'nın desteklediği sektörler içerisinde tekstil ve hazır giyim dahil edilecektir.
- 3) Gelinlik ve ayakkabı sektörleri niş sektör olarak ele alınacak ve teşvik edilecektir.
- 4) İzmir'de halen faaliyette bulunan firmalara yönelik teşviklerin verilmesine devam edilecektir.
- 5) Yurtdışı fuarlar dahil pazarlama faaliyetleri yüzde yüz desteklenecektir.
- 6) ARGE, ÜRGE ve inovasyon departmanları teşvik edilecektir.
- 7) Sanayide kullanılan enerji maliyetleri düşürülecektir.
- 8) Ana başlıktaki sektörler için verilecek olan teşvikler iyileştirecektir.

İkinci sırada gelen “**Haksız rekabet**” stratejik önceliği için belirlenen hedefler öncelik sıralamasına göre şunlar olmuştur.

- 1) Sigorta primleri ve vergi oranları kayıt dışı bölgelerle eşitlenecektir.
- 2) Birinci bölgede bile olsa mevcut tesislere teşvik verilecek, yeni kurulacaklara verilmeyecektir.
- 3) Ülkemizde ve bilhassa bölgeler arasında kayıt dışı istihdam mevcut olup uzun süre önlenemediği için kayıt altına alınma özendirilecektir.
- 4) Arıtma tesisleri enerji giderleri desteklenecektir.
- 5) İthal ürünlerin yerel üreticilerin maliyetlerinin ve baz fiyatlarının altında olmayacak şekilde ithaline izin verilecektir.
- 6) Asgari ücret serbest bırakılacaktır.

Üçüncü sırada gelen “**Tasarım, üretim ve pazarlama**” stratejik önceliği için belirlenen hedefler öncelik sıralamasına göre şunlar olmuştur.

- 1) İzmir'de tasarım bölgesi oluşturulacaktır.
- 2) Alıcıların gelememesi nedeniyle belli başlı merkezlerden direkt uçuş sağlanacaktır.
- 3) Uluslararası platformda İzmir farkındalığı yaratılacaktır.
- 4) Üretimde teknik ara eleman yetiştirilecektir.
- 5) Tasarım ve pazarlamanın konuşlandığı İzmir'de üretimin devamı sağlanacaktır.
- 6) İzmir'de yeni pazarlara açılma kültürü oluşturulacaktır.

- 7) Sektörde farkındalık yaratılacak ve sanayicilere uygun- satılabilir ürün tasarımcıları yetiştirilecektir.
- 8) Yüksek teknolojilere öncelik eden EÜ Tekstil Araştırmaları Merkezi'nin tekrar faaliyete geçirilmesine çalışılacaktır.

Çalıştayın son oturumunda ise belirlenen her bir stratejik öncelik altındaki ilk 5 hedef grubu için eylemler belirlenmiştir. (Bkz. Tablo 1, 2, 3)

Tablo 1: Stratejik Öncelik 1: “Teşvikler ve Maliyetler” / Hedefler ve Eylemler

HEDEFLER	EYLEMLER	
1-İstihdam üzerindeki ağır vergi yükü azaltılacaktır	1	İşçi ve işveren üzerindeki sosyal güvenlik paylarının hükümet tarafından teşvik bölgelerindeki oranlarla eşitlenmelidir. (Coğrafi bölge gözetmeksizin sektörlerin doğal kümelenmesini tamamlamış olduğu İzmir gibi 13-14 İle eşit teşvik verilmesi)
	2	Türkiye genelinde sektördeki kayıt dışılık engellenerek kayıt içine alınmalıdır.
2- İZKA'nın desteklediği sektörler içerisine tekstil ve hazır giyim dahil edilecektir.	1	Halihazırda çalışan üretim tesislerine ve yeni kurulacak üretim tesislerine, yaptıkları üretimleri doğrultusunda üretimlerini geliştirebilecek imkanlara yönelik projeler teşvik kapsamına alınmalıdır.
3-Gelinlik ve ayakkabı sektörleri niş sektör olarak ele alınacak ve teşvik edilecektir.	1	Türkiye'de üretilen gelinlik ve abiye kıyafetlerinin yüzde 75 i, ayakkabı üretiminin yüzde 40'ı İzmir'de gerçekleştirilmektedir. Buna bağlı olarak gelinlik, abiye, sünnetlik ve çocuk kıyafeti ve nakış alt sektörü de dahil olmak üzere bu gelişme potansiyeline sahip niş sektörler de teşvik kapsamına alınmalıdır.
4-İzmir'de halen faaliyette bulunan firmalara yönelik teşviklerin verilmesine devam edilecektir.	1	Yeni teşvik bölgelerine yapılacak harcamalar, halihazırda İzmir'de faaliyette bulunan firmalara kullandırılarak mevcut kapasitenin daha etkin değerlendirilmesine katkı sağlanmalıdır.
5- Yurtdışı fuarlar dahil pazarlama faaliyetlerinin yüzde yüz desteklenecektir.	1	Yurtdışı pazarlama faaliyetlerine verilen desteklerin yetersiz olması sebebiyle firmalar yurtdışına açılmakta zorlanmaktadır. Şu andaki yüzde 50 fuar ve tanıtım teşvikleri yetersiz kalmakta ve firmalara büyük bir yük getirmektedir.Yüzde yüz destekle fuarlara katılım özendirilmelidir.
	2	Üretim fazlası olması sebebiyle yeni pazarlara (örn:İran) açılma projeleri desteklenmelidir.

Tablo 2: Stratejik Öncelik : “**Haksız rekabet**” / Hedefler ve Eylemler

HEDEFLER		EYLEMLER
1-Sigorta primleri ve vergi oranları kayıt dışı bölgelerle eşitlenecektir.	1	Kayıt altındakilerin üzerine gidildiği gibi kayıt dışı olanların da aynı mantıkla üzerine gidilmelidir.
	2	Sigorta primlerinin bir yıl boyunca teşvik edilmesi veya beş yıllık bir programda kademeli olarak teşvik edilmesi ile merdiven altı kayıt dışı çalışanlar ortadan kaldırılmalıdır.
2-Birinci bölgede bile olsa mevcut tesislere teşvik verilecek, yeni kurulacaklara verilmeyecektir.	1	İşçi istihdamı açısından korunması gereken sektörde, çalışanların işlerini kaybetmemeleri için karlılığını kaybeden sektörün hayatını sürdürebilmesi açısından, SSK ve vergilerin desteklenmesiyle şirketlerin ayakta kalmaları sağlanmalıdır.
	2	Mevcut çalışan tesislerin varlıklarını sürdürmeleri için teşvik verilmeli, sürekli isim değiştirerek haksız rekabet eden firmalar sektörden elenmelidir. Dolayısıyla yeni kurulacak tesislerin yeni teşvik bölgelerine yönlendirilmesi sağlanmalıdır.
3-Ülkemizde ve bilhassa bölgeler arasında kayıt dışı istihdam mevcut olup uzun süre önlenemediği için kayıt altına alınma özendirilecektir.	1	KOSGEB kanallı istihdam teşvikleri SSK yükünü karşılayacak şekilde geliştirilmelidir. Dernekler kayıt altına almada yetkilendirilmelidir.
	2	Sigorta primlerinin bir yıl boyunca teşvik edilmesi veya beş yıllık bir programda kademeli olarak teşvik edilmesi ile merdiven altı kayıt dışı çalışanlar ortadan kaldırılmalıdır.
	3	Şirketlerin verdiği çeklere, çek koçanını veren bankanın kefil olması sağlanmalıdır. Bu sayede batan şirketlerin yanında diğer şirketleri de batırmaları önlenmelidir.
4-Arıtma tesisleri enerji giderleri desteklenecektir.	1	İstenilen standartları sağlayan ve kontrol edilen tesislerde rekabet gücünü azaltan arıtma maliyetleri % 50 desteklenmeli ve arıtma giderleri vergiden muaf tutulmalıdır.
	2	Elektrik kullanımına teşvik verilmelidir. (Organize bölge dışındaki firmalara da teşviklerin yaygınlaştırılması)
	3	Atık suların tekrar geri kazanımı ve kullanımı için tesis maliyeti devlet tarafından karşılanmalıdır.
5-İthal ürünlerin yerel üreticilerin maliyetlerinin ve baz fiyatlarının altında olmayacak şekilde ithaline izin verilecektir.	1	iç piyasa fiyatları emsal alınmalı, ithalat bu değerın altında olmamalıdır.

Tablo 3: Stratejik Öncelik : “Tasarım, üretim ve pazarlama” / Hedefler ve Eylemler

HEDEFLER		EYLEMLER
İzmir'de tasarım bölgesi oluşturulacaktır.	1	Agora karşısı (Eski ayakkabıcılar bölgesi) veya Asansör ve çevresi benzeri bölgelerde tasarım bölgesi oluşturulmalıdır.
	2	Tasarım Ofisleri, Dükkan ve Kafeler hazırlanmalıdır.
Alıcıların gelememesi nedeniyle belli başlı merkezlerden direkt uçuş sağlanacaktır.	1	Bütün uçuşlar İstanbul merkezli olduğundan, İzmir' e alıcıların gelememesinden dolayı, İzmir'den Atina, Moskova, Milano, Paris, Londra, Kahire, Tel Aviv, Kiev, Tahran, gibi şehirlere direkt uçuşlar tarifeli olarak başlatılmalıdır.
Uluslar arası platformda İzmir farkındalığı yaratılacaktır.	1	"Organik Fashion İzmir", "IF Wedding Fashion İzmir", "Tasarım Bölgesi", "Moda Tasarım Kumpanyası" ve benzeri Projelerinin desteklenerek geliştirilmesi ve uluslararası direkt uçuşların sağlanmasıyla farkındalık yaratılmalıdır.
Üretimde teknik ara eleman yetiştirilecektir.	1	Meslek Liselerinin artırılması ve eğitim kalitesinin yükseltilerek sanayiye uygun eleman yetiştirilmelidir.
Tasarım ve pazarlamanın konuşlandığı İzmir'de üretimin devamı sağlanacaktır.	1	Teşviğe uygun olarak İzmir' deki üretimin teşvik bölgelerine taşınma şansı olmadığından, "yerinde teşvik" edilmelidir